

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Criminaliteit en rechtsstaat

tekst 1

Werkstraf voor officier van justitie wegens corruptie

De rechtbank in Den Bosch heeft een officier van justitie wegens ambtsmisbruik veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden en een werkstraf van tweehonderd uur.

De rechtbank vindt bewezen dat deze officier van justitie, tegen betaling en vanuit zijn functie bij het Openbaar Ministerie in Arnhem, andere mensen informatie heeft gegeven. Ook heeft hij, gedreven door privé-schulden, valsheid in geschrifte gepleegd en een valse claim ingediend bij een verzekeraar.

naar: Trouw van 25 maart 2009

- 1p 1 Welk verschijnsel is te herkennen in tekst 1?
- A jurisprudentie
  - B klassenjustitie
  - C requisitoir
  - D witteboordencriminaliteit

tekst 2

'Geen cel voor invalide'

ENSCHEDÉ - Er zijn 'grote tot onoverkomelijke bezwaren' tegen het hard straffen van de 84-jarige invalide K. die van seksueel misbruik van een meisje wordt verdacht. Dat staat in het rapport van de ... dat de krant kon inzien. De ... adviseert daarom een voorwaardelijke straf op te leggen.

naar: TC Tubantia van 13 januari 2010

- 1p 2 Welke instantie moet tweemaal op de puntjes in tekst 2 worden ingevuld?
- A reclassering
  - B politie
  - C rechtbank
  - D Hoge Raad

tekst 3

Politie betrapt 43 drankrijders

AMSTERDAM - De politie heeft het afgelopen weekend bij controles in de regio Gooi en Vechtstreek 43 bestuurders aangehouden op verdenking van rijden onder invloed van alcohol. Zes mensen moesten direct hun rijbewijs inleveren.

naar: www.nu.nl van 4 april 2010

Lees tekst 3.

- 1p 3 In welke wet staat dat rijden onder invloed niet mag?

tekst 4

Het alcoholonderzoek is nauwkeurig geregeld in onder meer het Besluit Alcoholonderzoeken. Dit besluit bevat een grote hoeveelheid gedetailleerde voorschriften waaraan de politie moet voldoen bij een alcoholonderzoek.

naar: www.verkeersstrafrecht.nl

Lees tekst 4.

- 1p 4 Op grond van welk kenmerk van de rechtsstaat is het alcoholonderzoek dat de politie verricht nauwkeurig vastgelegd in regels?
- A De burgers moeten beschermd zijn tegen willekeur van de overheid.
  - B De rechter is onafhankelijk van de uitvoerende en wetgevende macht.
  - C De overheid heeft de taak om te zorgen voor een veilige en leefbare samenleving.

tekst 5

‘Uw truc is niet gelukt’

De verdachte, een 28-jarige forse kerel, heeft een eigen klusbedrijf. Hij wordt verdacht van oplichting: in september had hij voor zijn werk een speciale tang nodig. In de dichtstbijzijnde bouwmarkt bleek die tang behoorlijk duur: maar liefst 69 euro. De klusjesman peuterde het prijsje van de tang en plakte er een stickertje op van een ander, veel goedkoper product. Nu kostte de tang nog maar 4,20 euro.

“U probeerde zes tientjes te besparen en daar krijgt u nu een strafblad voor. Ik vind dit zo dom”, verzuchtte de rechter. “Van iemand met een vrouw en een kind zou je meer verantwoordelijkheidsgevoel verwachten.”

naar: Trouw van 22 maart 2010

- 1p 5 Er zijn verschillende verklaringen voor crimineel gedrag. Welke verklaring voor het gedrag van de verdachte is te herkennen in tekst 5?
- A de gelegenheid maakt de dief
  - B een slechte opvoeding
  - C gebrek aan binding met de samenleving
  - D psychische problemen

tekst 6

Steeds minder fietsen gestolen

Vorig jaar (2009) zijn er ruim een half miljoen fietsen gestolen. Dat zijn er ruim 200.000 minder dan in 2006 toen ongeveer 750.000 fietsen ‘van eigenaar wisselden’.

In de strijd tegen de fietsendiefstal hebben onder meer de overheid, de fietsenbranche en de politie verschillende maatregelen genomen.

De laatste jaren zijn nieuwe fietsen voorzien van een chip in het slot of in het frame als uniek kenmerk. Er is een keurmerk gekomen voor fietsenstallingen en fietsslots. Bovendien komen er steeds meer bewaakte en onbewaakte fietsenstallingen in de stad en bij stations.

naar: www.nu.nl van 15 april 2010

- 1p **6** Welk overheidsbeleid om criminaliteit te bestrijden is te herkennen in tekst 6?
A opsporingsbeleid
B preventief beleid
C repressief beleid
D vervolgingsbeleid
- 2p **7** Leg uit dat volgens tekst 6 fietsendiefstal zowel een sociaal als een politiek probleem is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Het is een sociaal probleem, omdat ...
Het is een politiek probleem, omdat ...
- 1p **8** In tekst 6 staan cijfers over het aantal gestolen fietsen.
Welk soort cijfers geeft het meest volledige beeld van het aantal fietsendiefstallen?
cijfers op basis van
A een daderenquête
B een slachtofferenquête
C het aantal bij de politie gedane aangiften
D het aantal bij verzekeraars geclaimde fietsen

afbeelding 1

bron: www.tomjanssen.net van 15 april 2010

- 1p 9 De politie heeft verschillende taken.
Met welke taak houdt de politie zich op afbeelding 1 bezig?
- A handhaving van de openbare orde
  - B opsporing van strafbare feiten
  - C preventie van criminaliteit
  - D verlenen van hulp

Zie afbeelding 1.

- 1p 10 Wie bepaalt in een dergelijke situatie dat de politie moet optreden?
- A de burgemeester
  - B de hoofdcommissaris van politie
  - C de minister van Binnenlandse Zaken
  - D de officier van justitie

tekst 7

Criminaliteit is gedaald

In drie jaar tijd is de criminaliteit flink gedaald, evenals het gevoel van onveiligheid. Zo blijkt uit de gisteren gepresenteerde Integrale Veiligheidsmonitor van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Maar volgens onderzoek denkt echter een ruime meerderheid van de bevolking dat de misdaad toeneemt.

naar: *TC Tubantia* van 24 april 2010

- Lees tekst 7.*
- 1p 11 Waardoor ontstaat bij een ruime meerderheid van de bevolking het beeld dat de misdaad toeneemt, terwijl de criminaliteit in feite is gedaald?
Dit komt doordat
- A de burgers zelden politie op straat zien of worden aangehouden.
  - B de meerderheid van de burgers slachtoffer is van een misdrijf.
  - C veel nieuwsberichten en andere programma's in de media gaan over misdaad.

tekst 8

Driemaal zoveel strafzaken tegen meisjes sinds 1995

Het aantal strafzaken tegen meisjes dat het Openbaar Ministerie (OM) en de rechter jaarlijks samen afhandelt, is in de periode 1995-2008 meer dan verdrievoudigd: van ruim 2.200 in 1995 naar meer dan 6.800 in 2008. Ook het aantal strafzaken tegen jongens nam toe, maar naar verhouding minder sterk: van circa 21.000 in 1995 naar 31.000 in 2008. Het Openbaar Ministerie handelt twee van de drie strafzaken tegen minderjarigen zelf af.

naar: webmagazine van het CBS van 2 november 2009

- Lees tekst 8.*
- 1p 12 Ondanks de toename in de strafzaken tegen meisjes, maken meisjes zich nog steeds minder schuldig aan criminaliteit dan jongens.
Waarom maken meisjes zich minder schuldig aan criminaliteit dan jongens?
- A Er zijn verschillen in socialisatie tussen jongens en meisjes.
  - B Jongens hebben meer last van armoede dan meisjes.
  - C Meisjes krijgen meer vrijheid dan jongens.
  - D Van nature zijn meisjes aardiger dan jongens.
- 1p 13 Het Openbaar Ministerie handelt volgens tekst 8 veel strafzaken tegen minderjarigen zelf af.
Hoe handelt het OM deze zaken af?
Het OM
- A biedt de verdachte een transactie aan, bijvoorbeeld een taakstraf.
  - B veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf.
  - C verzoekt de politie de verdachte te verhoren en een schikking te treffen met de verdachte.
  - D vraagt de rechter de zaak te seponeren omdat er onvoldoende bewijs is.

tekst 9

OM: hoger beroep in eerwraakzaak

AMSTERDAM - Het Openbaar Ministerie (OM) in Amsterdam gaat in hoger beroep in de eerwraakzaak waarbij de 36-jarige A.K. in augustus 2007 werd doodgeslagen. Het OM vindt de negen jaar cel die de rechtbank haar echtgenoot, de 39-jarige Y.K., heeft opgelegd, te laag. Het OM had veertien jaar cel geëist.

Y.K. zou zijn vrouw hebben vermoord, omdat zij van hem wilde scheiden en met een andere man wilde gaan samenwonen. Hij vond dat zij de eer van zijn Pakistaanse familie aantastte.

Ook Y.K. gaat in hoger beroep tegen de uitspraak. Hij vindt de veroordeling niet terecht.

naar: www.parool.nl van 23 december 2009

- 1p **14** Welke instantie zal de rechtszaak over eerwraak van tekst 9 in hoger beroep behandelen?
- A de Hoge Raad
  - B de sector kanton van de rechtbank
  - C de strafsector van de rechtbank
  - D het gerechtshof
- 1p **15** De rechtszaak in tekst 9 speelt zich in het openbaar af. Zowel het OM als de verdachte hebben het recht om in hoger beroep te gaan. Dit zijn kenmerken van een strafproces in een rechtsstaat.
- Waarom zijn beide kenmerken van belang in een rechtsstaat?
- A Beide bevorderen een eerlijk en rechtvaardig proces.
  - B Beide hebben een preventieve werking.
  - C Beide voorkomen dat er stereotype beelden over daders ontstaan.
  - D Beide voorkomen dat functionarissen in de rechtbank zich schuldig maken aan klassenjustitie.

tekst 10

Minder schoolverlaters zonder diploma

Het aantal jongeren tussen 15 en 25 jaar dat zonder diploma van school gaat, is de afgelopen tien jaar afgenomen.

naar: de Volkskrant van 8 april 2010

- 1p **16** De ontwikkeling die genoemd wordt in tekst 10 is gunstig voor het verminderen van de jeugdcriminaliteit.
Bij welke verklaring over het ontstaan van criminaliteit past deze ontwikkeling?
- A** Criminaliteit is een gevolg van het gebrek aan maatschappelijke bindingen.
  - B** Crimineel gedrag wordt aangeleerd in jeugdgroepen.
  - C** Criminaliteit neemt toe als de pak- en strafbans gering is.
  - D** Crimineel gedrag is een aangeboren eigenschap.

tekst 11

Tbs-handtekeningen naar Tweede Kamer

DEN HAAG - De initiatiefnemers van de handtekeningenactie die tbs op de politieke agenda moet krijgen, hebben hun verzamelde handtekeningen in Den Haag overhandigd aan leden van de Tweede Kamer.
De actie werd gestart door de ouders van een ontvoerd en seksueel misbruikt meisje uit Ede. Twee mannen namen het 7-jarige meisje in april vorig jaar mee. De rechter veroordeelde de daders eerder dit jaar tot gevangenisstraffen. Een van hen ontliet tbs door niet mee te werken aan psychologisch onderzoek. De ouders van het meisje stellen dat medewerking aan onderzoek moet worden verplicht.

naar: www.leeuwardercourant.nl van 18 mei 2010

Lees tekst 11.

- 1p **17** Waarom probeert één van de daders tbs te ontlopen?
- A** De regels in een tbs-kliniek zijn strenger dan in een gewone gevangenis.
  - B** In een tbs-kliniek wordt niet aan je toekomst gewerkt.
  - C** In een tbs-kliniek zit je met meer mensen in een cel.
  - D** Je weet van te voren niet hoe lang de tbs-maatregel zal duren.
- 2p **18** De rechter in tekst 11 veroordeelde de daders tot straffen en maatregelen om bepaalde doelen te bereiken.
→ Noem **twee** doelen van tbs.